

8B – BILAG – Forslag til fællesafsnit til kommunernes DK2020 - klimahandlingsplaner

EN GLOBAL AGENDA DER KRÆVER LOKAL HANDLING

”Our Common Future” er titlen på Brundtland-kommissionens rapport fra 1987, som der ofte refereres til som skælsættende i forhold til at få sat klimaproblematikken på den politiske dagsorden.

Siden Brundtland har FN arbejdet for at samle verdens lande om aftaler, der har til formål at reducere drivhusgasudledningen og samtidig skabe robusthed overfor de uundgåelige klimaforandringer. I 1997 blev den første juridisk bindende klimaaf tale indgået. En række lande forpligtigede sig, via Kyoto-protokollen, til at reducere deres udledning af drivhusgasser.

I 2015 forhandlede FN-landene sig til enighed om to nye aftaler, som i dag, tilsammen udgør FNs klimamål. Den ene er aftalen om Verdensmål for Bæredygtig Udvikling (FNs Verdensmål), hvoraf flere omhandler klima. Den anden er Paris-aftalen, som er en global, juridisk bindende klimaaf tale og Kyoto-protokollens afløser.

På nationalt plan vedtog Folketinget i juni 2020 Danmarks første klimalov. Klimaloven fastsætter,

- at Danmark skal reducere udledningen af drivhusgasser i 2030 med 70 % i forhold til niveauet i 1990 og,
- at Danmark, med øje for Parisaftalens målsætning om at begrænse den globale temperaturstigning til 1,5 grader celsius, opnår at være et klimaneutralt samfund i senest 2050.

I de første 30 år, siden 1990, skønnes Danmark at have reduceret udledningerne af drivhusgasser med ca. 38 %, hvilket betyder, at vi kun er godt halvvejs i forhold til det nationale 2030 mål. Det kræver altså, at der sættes turbo på den grønne omstilling, hvis klimalovens mål skal blive til virkelighed.

Med ”DK2020 – klimaplaner for hele Danmark” tager landets kommuner et stort ansvar og viser vejen til, hvordan internationale- og nationale målsætninger, kan omsættes til lokale handlinger.

Et klimarobust Nordjylland

Vi skal i det nordjyske, som resten af Danmark og hele verden, forberede os på de klimaforandringer, som allerede er en konsekvens af de udledninger og forbrug vi har haft frem til nu. DMI har omsat og model beregnet den nyeste viden fra IPCC (International Panel for Climate Change) på danske områder og det generelle billede for de nordjyske kommuner er, at gennemsnitstemperaturen stiger frem mod år 2100 og vi skal forbedre os på et vådere Nordjylland.

Vi vil blandt andet opleve:

- Stigende nedbør generelt, størst stigning i de intensive nedbørssituationer
- Stigende havvandstand og kraftigere og hyppigere stormflodshændelser
- Stigende grundvandsspejl i store dele af Nordjylland
- Større risiko for langvarige hedeølger eller langvarige våde perioder

For de nordjyske kommuner der har nordvestvendte kyststrækninger er et vigtigt fokusområde for indsatserne, erosionen langs med vestkysten. De kommuner som grænser op til Limfjorden har store lavtliggende områder, som allerede påvirkes af vandstandsstigninger og stormflodshændelser i Limfjorden. På kortet nedenfor (figur 1) ses hvilke dele af Nordjylland, der i forbindelse med en stigning i havvandstanden på 2,2 meter vil stå under vand.

Klimaet kender ikke kommunegrænser, og både Limfjorden og de større vandløb krydser kommunegrænserne. Det er derfor centralt, at kommunerne koordinerer og samarbejder på tværs af kommunegrænserne, for at sikre en effektiv og omkostningseffektiv klimatilpasning.

Figur 1 Vandets udbredelse ved en 2,2 meter havvandsstigning. (en stigning på 2,2 meter svare i den vestlige Limfjord til en 50 års stormflodshændelse i år 2071-2100 ved mellem CO₂-niveau, RCP-scenarie 4,5). Kilde: [Klimaatlas DMI](#), [Kamp](#).

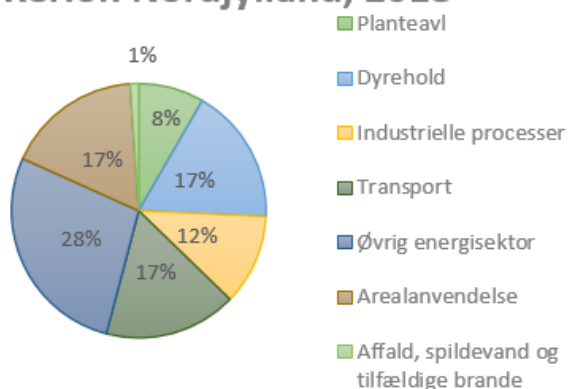
DET NORDJYSKE REDUKTIONSPOTENTIALE

I de nordjyske DK2020 planer, tages der for alle nordjyske kommune afsæt i PlanEnergis klima- og energiregnskaber. Foruden et regnskab for den enkelte nordjyske kommune, har PlanEnergi også leveret et regnskab for regionen som helhed, hvori det er muligt at sammenligne den nordjyske udledning med landsgennemsnittet. Foretager man en sammenligning af den nordjyske udledning målt i ton CO₂-e pr. km², er den nordjyske udledning marginalt højere end landsgennemsnittet (1.386 ton mod 1.303 ton). Opgøres udledningen i stedet i CO₂-e pr. indbygger er billedet derimod et helt andet. Ud fra denne målestok er Nordjylland den af landets regioner med den klart højeste udledning pr. indbygger. I Nordjylland er udledningen pr. indbygger opgjort til at være ca. 19 ton CO₂-e, hvilket er næsten dobbelt så højt som landsgennemsnittet, der ligger på ca. 10 ton CO₂-e pr. indbygger.

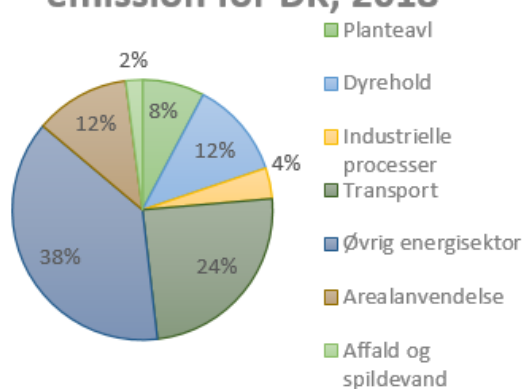
Dette skyldes i høj grad, at Nordjylland i kraft af dels landbruget og dels en række produktionsvirksomheder, producerer store mængder af fødevarer og byggematerialer, der forbruges udenfor Nordjylland.

Dette underbygges af de to diagrammer i figur 2, der giver et overblik over, hvordan udledningen i Nordjylland fordeler sig på tværs af sektorer sammenlignet, hvordan udledningen fordeler sig for Danmark som helhed. Heraf fremgår det at 'arealanvendelse', 'dyrehold' og 'industrielle processer' udgør en større andel af udledningen i Nordjylland, end det er tilfældet for Danmark som helhed. Til gengæld udgør udledningen fra 'øvrige energisektor' og 'transport' en lavere andel af den samlede udledning i Nordjylland end det er tilfældet på landsplan. Dette betyder dog ikke at udledningen fra 'øvrige energisektor' og 'transport' er lavere i Nordjylland end i resten af landet, men blot at disse to sektoropdelinger udgør en mindre andel af den samme udledning.

Fordeling af emissioner for Region Nordjylland, 2018

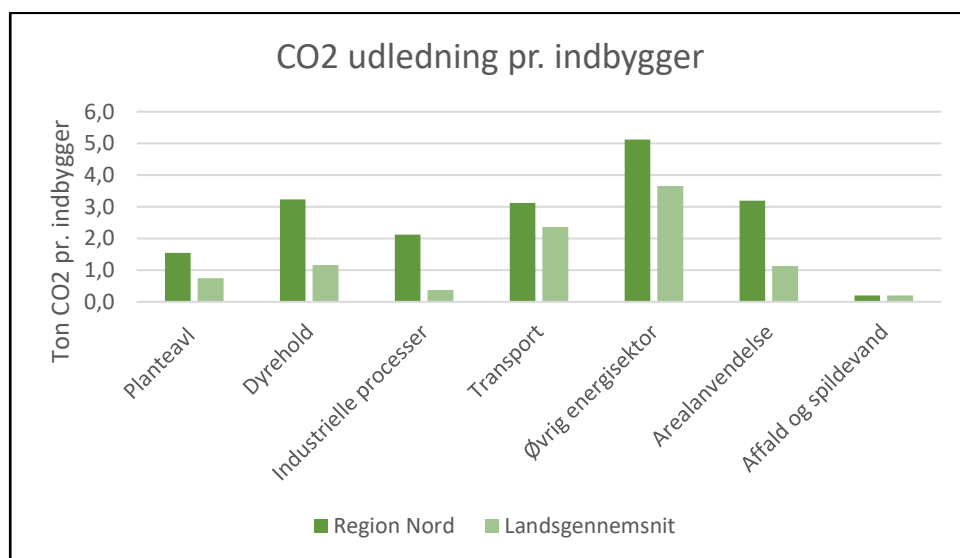

Fordeling af den totale emission for DK, 2018

Figur 2 er baseret på tal fra PlanEnergis samlede energi- og klimaregnskab for hele Nordjylland, og viser en sektorfordelt udledning for hhv. Nordjylland og Danmark som helhed.

I tabellen nedenfor er der foretaget en tilsvarende sektoropdeling af den nordjyske og den landgennemsnitlige udledning opgjort i ton CO₂-e pr. indbygger. Heraf fremgår det, at udledningen i Nordjylland, på tværs af alle sektorer, er højere end landsgennemsnittet.

Figur 3 er baseret på tal fra PlanEnergis samlede energi- og klimaregnskab for hele Nordjylland, hvor meget den enkelte sektor udleder pr. indbygger for hhv. Nordjylland og Danmark som helhed.

Udfordringen er dermed markant, men det betyder dog langt fra, at vi i Nordjylland har tænkt os at kaste håndklædet i ringen. Tværtimod! Med den højeste udledning følger også det højeste reduktionspotentiale.

SAMMEN STÅR VI STÆRKERE

I Nordjylland er ambitionerne store, og vi sætter alle sejl til for at være Danmarks katalysator inden for grøn omstilling. Dette afspejles bl.a. af den [Den Fælles Nordjyske Klimaambition](#), som i løbet af foråret 2021 blev vedtaget på tværs af Region Nordjylland og de 11 nordjyske Kommuner. Den Fælles Nordjyske Klimaambition handler om, at vi i Nordjylland spiller hinanden gode på tværs af de mange klimarelaterede strategier

& mål, organisationer & netværk samt projekter & indsatser, der allerede findes indenfor regionen. Klimaambitionen skal altså sikre et tættere samarbejde om - og en styrket koordinering af - den nordjyske klimaindsats.

Som led i arbejdet med Den Fælles Klimaambition er der bl.a. udarbejdet en [Videnspakke](#), med henblik på at sikre et veloplyst fundament for det fælles arbejde på klimaområdet. Videnspakken kortlægger og beskriver de mange forskellige nationale og regionale klimatiltag, der er såvel understøttende som rammesættende for de 11 nordjyske kommuners DK2020-klimahandleplaner. Tilmed tydeliggør videnspakken også, at Nordjylland allerede er præget af mange aktører, der har fokus på at sætte skub i den grønne omstilling i Nordjylland. Det er aktører, som både kan og skal være med til at løse vores fælles klimaudfordringer. Ved at identificere fælles udfordringer, udvikle fælles løsninger og drage fordel af hinandens styrker, øges sammenhængskraften og dermed forudsætningerne for at lykkes med at omstille den enkelte kommune, og Nordjylland som helhed, til at være klimaneutral og klimarobust i 2050.

I den fælles Nordjyske Klimaambition er DK2020-projektet udpeget til at spille en helt central rolle i forhold til at sikre en sammenhængende nordjysk klimainsats, hvorfor vi i Nordjylland har valgt at forankre den nordjyske organisering af DK2020-projektet under Business Region North Denmark (BRN) – en politisk samarbejdsplatform for de nordjyske kommuner og Region Nordjylland, som har klima og grøn omstilling som et centralt indsatsområde. Styregruppen for Nordjyllands DK2020-sekretariat udgøres af BRN's bestyrelse, der består af de 11 nordjyske borgmestre samt Regionsrådsformanden. Dette sender et stærkt signal om, at klimainsatsen i Nordjylland, er et fællesanliggende, af højeste prioritet på det højeste politiske niveau.